Podkovář specialista (kód: 41-040-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Podkovář specialista
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava pracoviště podkováře	3
Posuzování fyziologie a pohybové anatomie koně z hlediska zdravotního stavu a charakteru onemocnění distálních částí končetin	4
Úprava a ošetření končetin hříbat při běžných i extrémních odchylkách	4
Klasifikace, úprava, podkování a ošetření nemocných kopyt	4
Základní diagnostika problémů distální části končetiny koně a její metody	4
Vedení evidence související s podkovářskou praxí	3
Dodržování etiky, kodexu jednání a předpisů souvisejících s podkovářskou praxí	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015 do: 20.10.2022

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Uchazeč předloží buď výuční list v oboru zaměřeném na podkovářství nebo osvědčení o získání profesní kvalifikace Europodkovář (41-031-H) a čestné prohlášení o způsobu získání a délce samostatné podkovářské praxe. Délka praxe musí být minimálně 2 roky.

Ověřování kompetencí bude probíhat v navazujících činnostech vedoucích k ucelenému podkovářskému úkonu, který zahrnuje požadavky na zlepšení zdravotního stavu kopyt, končetin, pohybových schopností a celkové pohody zvířat (welfare) ošetřovaného koně. Úkolem ověřování je vytvořit ucelený obraz o teoretických znalostech a praktických dovednostech zkoušeného absolventa na úrovni podkováře specialisty.

Zkouška je rozdělena na následující části:
Písemné ověření (formou písemné práce)
Praktické a ústní ověření

Součástí zkoušky je písemná práce, kterou budou ověřena všechna kritéria, u nichž je uveden způsob ověření "Písemné ověření".

K praktické části zkoušky každého uchazeče musí být připraveno na úpravu a ošetření jedno hříbě s výraznou odchylkou končetiny do stáří jednoho roku a jeden dospělý kůň na ošetření a podkování z každé kategorie v níže uvedeném přehledu:

1. kategorie - Nemocné kopyto se změnou tvaru
1.1 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto úzké v patkách
1.2 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto úzké v korunkovém okraji
1.3 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto úzké v chodidlovém okraji
1.4 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto špalkové
1.5 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto ploché
1.6 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto plné
1.7 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s kroužkem

2. kategorie - Nemocné kopyto s poškozením rohového pouzdra
2.1 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto se sníženou kvalitou rohoviny
2.2 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s rozštěpem
2.3 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s onemocněním bílé čáry
2.4 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s rohovým sloupkem v součinnosti s veterinárním lékařem
2.5 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s ránou v součinnosti s veterinárním lékařem

3. kategorie - Nemocné kopyto se zánětlivým procesem
3.1 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s pododermatitidou
3.2 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s rakovinou kopyta v součinnosti s veterinárním lékařem
3.3 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto s hyperplazií rohoviny
3.4 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto schvácené v součinnosti s veterinárním lékařem

4. kategorie - Onemocnění distální části končetiny koně
4.1 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto končetiny s onemocněním podotrochleárního aparátu
4.2 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto končetiny s postiženým hlubokým ohybačem
4.3 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto končetiny s postiženým mezikostním svalem
4.4 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto končetiny s postiženým povrchovým ohybačem
4.5 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto končetiny s postižením kolaterálních vazů
4.6 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto končetiny s artrotickými změnami kloubů prstu
4.7 Charakterizovat, upravit a podkovat kopyto končetiny se zkostnatělými chrupavkami

U podkovaných koní s ortopedickými problémy během celé zkoušky musí účastník zkoušky sledovat koně s vadami v pohybu končetin. Správné vyhodnocení odchylky v pohybu končetin, úprava kopyt a podkování musí směřovat k nápravě odchylek jako jsou: rozmetání, smetání, stíhání, ploužení, překlubování a vytáčení v hleznech.

Předepsané činnosti, jejichž zvládnutí je nutné ověřit:

Ošetřit a upravit končetiny hříběte postiženého výraznou odchylkou končetin včetně použití různých způsobů extenzí
Posoudit koně před podkováním nebo korekturou v klidu, osy zatížené končetiny ze všech stran, osy na zvednuté končetině, staré podkování
Posoudit koně v pohybu, zhodnotit fáze kmitu, podpěru a posunu v závislosti na stavbě těla, došlap jednotlivých končetin, vyhodnotit případné kulhání
Sejmout podkovy a vyhodnotit stav kopyta a opotřebení podkovy za použití vhodného nářadí
Vypracovat plán podkování podle výsledků posouzení postojů končetin koně, jejich případného onemocnění a vyhodnocení RTG snímků v součinnosti s veterinárním lékařem
Upravit kopyto před podkováním za použití vhodného nářadí, vyvážit končetiny podle postojů a stavby koně, zohlednit povahu onemocnění, provést ortopedické zákroky na kopytech a zkontrolovat pravidelnost došlapu
Vybrat vhodnou podkovu, zvolit vhodné nářadí pro úpravu podkov, upravit podkovu za tepla tak, aby vyhovovala tvaru kopyta a zatížení postojem končetiny, připálit podkovu a případně užít ortopedická opatření respektující onemocnění koně
Vybrat vhodné nářadí a odpovídající podkováky k přibití podkovy, podkovat končetiny, provést konečnou úpravu kopyt, zhodnotit správnost podkování v klidu i za pohybu koně

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet nejen k bezpečnému provádění všech úkonů a dodržování hygieny práce, ale především ke správnosti a kvalitě podkování tak, aby splňovalo maximální pohodu koně. Je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu. Důraz je třeba klást na šetrnou manipulaci s koňmi podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi a na součinnost s veterinárním lékařem.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Živnostenské společenstvo podkovářů
Svaz chovatelů českého teplokrevníka
Mendelova univerzita v Brně
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno - Klinika chorob koní
Ing. Jindřich Vinčálek (OSVČ, Podkovářská škola, s. r. o.)
Š CH K - KUBIŠTA, s. r. o. (Šlechtitelský chov koní)
SŠDOS Moravský Krumlov